

ДРУЖЕСТВО ЗА КАСОВИ УСЛУГИ
CASH SERVICES COMPANY

ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
И ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА
ЗА 2018 ГОДИНА

Съвет на директорите: Калин Христов
Емил Христов
Ивайло Матеев
Любен Иванов
Недялко Михайлов
Ирина Марцева
Цветанка Минчева

Изпълнителен директор: Любен Иванов

Главен счетоводител: Емилия Бошнакова

Адрес на управление: 1632 София
ж.к. "Овча Купел - 2"
ул. "Иван Хаджийски" № 16

Юрисконсулт: Надежда Байчева

Обслужващи банки: Обединена българска банка АД
Юробанк България АД

Одитори: АФА ООД
1504 София
ул. "Оборище" № 38

Съдържание

1. ГОДИШЕН ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА	13 страници
2. ОДИТОРСКИ ДОКЛАД	4 страници
3. ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ	68 страници

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА НА „ДРУЖЕСТВО ЗА КАСОВИ УСЛУГИ“ АД ЗА 2018 ГОДИНА

I. Обща информация за „Дружество за касови услуги“ АД

„Дружество за касови услуги“ АД (ДКУ, Дружеството) е непублично акционерно дружество, регистрирано с решение № 1 от 10.07.2007 година на Софийски градски съд по фирмено дело № 9568. Негови акционери са Българска народна банка, Банка ДСК ЕАД, Обединена българска банка АД, УниКредит Булбанк АД и Райфайзенбанк (България) ЕАД. Детайлна информация относно акционерите на Дружеството може да бъде намерена в Приложение № 1 към годишния финансов отчет.

Дружеството е с едностепенна система на управление с органи на управление: Общо събрание на акционерите (ОСА) и Съвет на директорите (СД).

Дружеството е с регистрация в град София и има териториални поделения (ТП) в градовете София, Пловдив, Варна, Бургас и Плевен. Дружеството няма разкрити клонове.

Предметът на дейност на ДКУ е предоставяне на услуги по приемане, обработка, съхранение, предаване и транспортиране на ценни пратки с банкноти и монети, услуги по мониторинг и управление на терминални устройства (АТМ), включително обработка, проверка на съдържанието и зареждане с банкноти на касети за терминални устройства (АТМ), размяна на монети за банкноти и обратно, и други разрешени от закона услуги, свързани с касовата дейност.

Дружеството не извършва научноизследователска и развойна дейност.

Мисията на ДКУ АД е, чрез осъществяване на дейността си и в пряко сътрудничество с БНБ и банките, да:

- снижи разходите за обслужване на налично-паричното обращение;
- съдейства за оптимизиране на касовите наличности на своите клиенти и да повишава ефективността при управление на паричните потоци;
- повиши чистотата на парите в обращение;
- поддържа високи стандарти за обработка и контрол върху качеството и автентичността на банкнотите и монетите в обращение.

Във всички териториални поделения Дружеството предлага пълния набор от касови услуги, както за обслужване на юридически, така и на физически лица.

В Дружеството се акцентира върху решаване на „тесни места“ в бизнес процесите, като се подобряват организацията и автоматизацията на процесите по оказване на услугите с цел повишаване производителността на труда. Паралелно с автоматизацията и оптимизацията на процесите, текущо се актуализира и вътрешнофирмената нормативна документация на Дружеството, свързана с дейността.

В изпълнение на основните задачи, работата по реализацията на услугите е ориентирана към прилагане на по-гъвкави методи в отношенията с клиентите, при отчитане на тяхната специфика и интереси.

През 2018 г. бяха постигнати положителни резултати в основната дейност на Дружеството в съответствие с поставените основни цели и задачи.

II. Информация за основните характеристики на системата за вътрешен контрол, прилагани от Дружеството в процеса на изготвяне на финансовите отчети.

Според българското законодателство ръководството следва да изготвя доклад за дейността, както и финансов отчет за всяка финансова година, който да дава вярна и честна представа за финансовото състояние на Дружеството към края на годината, за финансовите резултати от дейността и за паричните потоци в съответствие с приложимата счетоводна рамка. Отговорността на ръководството включва и прилагане на система за вътрешен контрол за предотвратяване, разкриване и изправяне на грешки и неверни изложения, допуснати в резултат на действия на счетоводната система. В тази връзка ръководството спазва следните основни принципи в своята дейност:

- придържане към управленска и счетоводна политика, оповестявана във финансовите отчети;
- извършване на всички операции в съответствие със законовите и подзаконовите нормативни актове;
- отразяване на всички събития и операции своевременно, с точен размер на сумите в подходящите сметки и за съответния отчетен период;
- спазване на принципа на предпазливост при оценката на активите, пасивите, приходите и разходите;
- пълнота и правилност на счетоводната информация;
- установяване и прекратяване на измами и грешки;
- изготвяне на надеждна финансова информация;
- придържане към международните стандарти за финансови отчети и спазване на принципа на действащо предприятие.

През отчетния период не са настъпили промени в основните принципи на управление на „Дружество за касови услуги“ АД (ДКУ). Финансовите отчети са изготвени на принципа на действащо предприятие.

III. Преглед на дейността на Дружеството през 2018 г.

1. Преглед и обзор на технологичната дейност

През отчетния период дейността на Дружеството съответстваше на заложените в Бизнес плана за 2018 г. цели. За постигането им се прилагаше оптимизиране на основните производствени процеси при запазване на качеството на обработка и отчитане на паричните наличности. Постигнати бяха добри резултати, без увеличение на материално-техническите ресурси и с намален брой на служителите.

През изминалата 2018 г. акцентите в дейността бяха върху:

- оптимизиране на основни дейности в ДКУ на база разработена и внедрена системна свързаност с касовата система на БНБ;
- актуализиране на процедурите за работа във вътрешнофирмените структури;
- поддържане високо ниво на компетентност на служителите от териториалните подразделения чрез регулярни вътрешни обучения;
- превантивен контрол, чрез ежедневен видео мониторинг върху изпълнението на производствените задачи от касиерите и чрез извършване на цялостни проверки на дейността на териториалните подразделения за спазване на изискванията на ВПКД и утвърдените процедури по касови структури;
- намаляване на времето на престой на машините поради технически повреди, чрез създаване на организация за извършване на ежеседмичен технически контрол на касовата техника и оборудването и извършване на годишни технически профилактики на банкотно-обработващата техника.

През 2018 г. се извърши преместване на производствената дейност на териториално поделение - Пловдив в други помещения от настоящата сграда. За да не се нарушат работните процеси всички дейности по преместването се извършиха в почивни за банките дни. Разработена беше схема на паричните потоци, според която се осигури контролиран достъп до работните помещения и се позиционираха новите работни места.

Годината се характеризираше и с това, че беше намерено решение за един от основните проблеми пред производствения процес, а именно неравномерното натоварване през различните месеци. От началото на 2018 г. във всички производствени звена на ДКУ се прилага сумирано изчисляване на работното време. Въведени бяха шестмесечни периоди за изравняване на отработените часове – февруари-юли и август-януари. С така въведените периоди двата най-натоварени месеца юли и август попадат в различни изравнителни периоди. Въвеждането на сумирано изчисляване на работното време позволи отработените часове от касиерите да бъдат разпределени според оперативната необходимост в поделенията. Постигна се оптимално натоварване на касиерския състав и се избегна необходимостта да се заплащат допълнителни часове за извънреден труд.

Проблемът с неравномерното натоварване на касиерите в различните часове на деня, също беше решен. Казусът се състоеше в това, че всички териториални поделения имаха големи натоварвания в следобедните часове. Това е времето в което едновременно всички банки изпращат към ДКУ заявки за зареждане на ATM касети. Налагаше се голяма част от касиерите да бъдат пренасочвани към подготовка на касетите и така се нарушаваше ритъма при обработка на ценните пратки. За преодоляване на тази неефективност спомогна подписаният през миналата година нов договор с Българска народна банка (БНБ) и изградената свързаност между системите на БНБ и ДКУ. При сега съществуващите договорености ДКУ може да изготвя заявени ценни пратки на търговски банки, включително да пълни ATM касети, освен с пари изтеглени от трезор на БНБ и с пари, които са в отговорност на Дружеството. Това улесни и ускори значително процесите по подготовка на заявените от банки към ДКУ ценни пратки и даде възможност да се разработят нови и оптимизирани процеси по изпълнение на заявките на банките.

Неравномерното натоварване на касиерите беше преодоляно през второто тримесечие на годината с помощта на новоразработен производствен процес. При новия процес се оптимизира подготовката на ценните пратки с ATM касети и се съкрати времето за предаването им на инкасаторите. Основният момент в новия процес е, че още преди да е пусната заявка от банката се прави пълнене на ATM касети, главно с пари в отговорност на ДКУ. Пълненето и пломбирането на касетите се извършва при запазено високо ниво на сигурност и проследимост на процесите.

За постигане на оптималност в новия процес на предварително пълнене на ATM касети, се разработи и нова функционалност в информационната система. Всички тези дейности бяха подпомогнати от новия вид банкотносортиращи машини въведени в експлоатация в София и Варна през 2018 г. Новите машини са оборудвани с джобове, които позволяват изготвяне на стекове с по 500 бр. годни банкноти, които се използват за пълнене на ATM касети.

Благодарение на гореизброените нововъведения се постигна директно пълнене на ATM касети с банкноти сортирани като годни от машините. При този процес на предварително пълнене на ATM касети се съкрати времето за пълнене на касети с почти 30 % и успоредно с това се постигна икономия на производствени материали, тъй като изброените годни банкноти директно се влагат в ATM касети, а преди това те се бандеролираха, вакумираха, запечатваха в сигурни инкасови пликосе.

Голямата добавена стойност и положителната оценка от новия процес на предварителна подготовка на ATM касети даде основание през второто полугодие на 2018 г. да се приеме от Съвета на директорите на ДКУ промяна в инвестиционната програма на Дружеството. Бяха закупени още три машини от модификацията с джобове за 500 бр. банкноти, които се въведоха в експлоатация в Пловдив, Бургас и Плевен. Трите нови машини осигуриха унифициране на производствените процеси във всички териториални поделения и новият процес беше приложен навсякъде, така че се постигна оптимален резултат по елиминиране на неравномерното натоварване в различните часове.

През 2018 г. се актуализираха процедурите за работа в различните структури на ДКУ, доразвиха се действащите програми за първоначални и периодични обучения на служителите и се осъвремениха използваните тестове за проверка знанието на процедурните правила от касиерите.

През отчетния период във всички производствени структури се проведе вътрешнофирмени обучения по процедурите за работа. Обученията приключиха с провеждане на практическа проверка и тест за теоретичната подготовка на касиерите. Всички касиери преминаха успешно обучението.

Продължи утвърдената практика за извършване на ежедневен видео мониторинг от специалисти на дирекция „Производствени дейности“. Контролните практики имат за цел да оптимизират процесите и да отстранят забелязани пропуски в работата, както и да оказват организационно-методическа помощ на ръководителите на териториалните поделения.

Във всички териториални поделения на ДКУ са проведени предвидените от Вътрешните правила за касова дейност пълни планови проверки на дейността. При проверките не са констатирани пропуски на вътрешните правила и процедури за работа. Основен акцент на проверките през второто полугодие беше оптимизирането на производствените процеси и ефективното използване на работното време от касиерите. В тази връзка бяха дадени конкретни указания на ръководителите на поделенията за организирането и контролирането на работните процеси. Предложиха се и бяха инсталирани нови програми на банкнотосортиращите машини, които допълнително повишиха производствения им капацитет при обработката на ценни пратки с АТМ касети.

Инженерно-техническата дейност по поддържане на банкнотнообработващите машини и инфраструктурата е организирана и се осъществява от висококвалифицирани служители на Дружеството по места. Извеждането от експлоатация на сортиращи машини BPS даде възможност да се подсигури резерв от основни модули за тях, благодарение на този резерв се разработи нов оптимизиран процес на профилактика на машините, с което значително се съкрати времето на престой на банкнотосортиращите машини. За поддържане на доброто техническо състояние на техниката се въведе практика на ежеседмична профилактика на част от агрегатите на сортиращите машини от инженерите в поделенията. Вътрешната проверка за качеството на работа на машините се извършва от инженерите със седмични тестове, с изготвени от тях тестови комплекти банкноти. Резултатите от тези проверки се анализират от главният инженер на ДКУ. Извършваните проверки на състоянието на банкнотнообработващите машини, провежданите профилактични и ремонтни дейности, доведоха до безаварийна експлоатация и ритмично изпълнение на задачите, както и до непрекъсваемост на бизнес процесите.

Поради недостатъчната осигуреност от монетносортиращи машини, през 2018 г. инженерите, заедно с касиери на Дружеството, тестваха нова високопроизводителна машина снабдена с модерни и надеждни сензори за разпознаване на неистински монети. Оценката за представянето на машината е положителна и в тази връзка бяха заявени и платени за доставка в началото на 2019 г. по една машина за всяко от териториалните поделения.

През втората половина на 2018 г. се анализираха различни възможности за пазарна реализация на постъпващите през касите на Дружеството български разменни монети. Данните показваха, че интересът на клиентите е за монети опаковани в ролки. С цел да отговорим на пазарното търсене, специалисти на Дружеството извършиха проучване за предлаганата и използвана на българския пазар опаковъчна техника. Наблюдавани бяха презентации на различни марки машини, събрани са и оферти за тази техника. През 2019 г. се предвижда да бъдат закупени по една опаковъчна машина за всяко поделение на Дружеството.

В резултат на създадената организация на основните за Дружеството процеси, свързани с неговата дейност и приложените мерки за управленски контрол, се осигури възможност през годината да се обработват в срок постъпващите обеми от банкноти и монети, при спазване стандартите за качество на обработката на паричните потоци от наличнопаричното обращение и осигуряване на високо качество и сигурност на предлаганите услуги от Дружеството.

2. Информационно осигуряване на системите

В изпълнението на бизнес задачите на Дружеството през 2018 г. съществено внимание се отдели на работата по поддържането и развитието на информационните системи. Основните реализирани задачи бяха:

- виртуализация на сървъра, обслужващ HR приложението SOFIS;
- въвеждане в експлоатация на закупения нов дисков масив във връзка с изчерпаното дисково пространство на основния дисков масив.

През периода бяха подновени лицензи за софтуерна абонаментна поддръжка на ползвани в Дружеството външни информационни системи.

През 2018 г. продължи планираното обновяване на компютърната среда на ДКУ – извършена беше замяна на последните работни станции от по-старото поколение с нови.

Бяха планирани, координирани и организирани дейности по подмяна на комуникационно оборудване от Cisco във връзка с открит от фирмата фабричен дефект на фърмуеър ниво.

Във връзка с преместването на дейността на териториално поделение в гр. Пловдив в нови помещения, специалисти на Дружеството взеха активно участие в преместването и без проблемното пускане на локалната система на новото място, както и връзката и с централната система на ДКУ.

В Центъра за данни и по места в териториалните поделения се осъществяваше своевременно сервизно обслужване и профилактика на компютърната инфраструктурата. При необходимост се ползваха специфичните услуги на специализиран системен интегратор.

Като осигурява непрекъснато наблюдение на ресурсите в информационната система за основната дейност, Дружеството осъществява възможното подновяване на устройствата, отстранява възникващи оперативни проблеми и успява да запази високо качество на работата.

3. Маркетинг и продажби

Основните задачи в областта на маркетинга, поставени в Бизнес плана за 2018 г., са постигнати, като през годината Дружеството осъществяваше дейността си при запазване нивото на тарифните ставки и възможност от страна на изпълнителния директор да предоставя отстъпки на нови клиенти.

През годината се сключиха нови договори за директно обслужване с клиенти юридически лица. Работейки в условията на силна конкуренция, Дружеството намери индивидуални решения за удовлетворяване потребностите на тези клиенти.

През 2018 г. в договорни клиентски отношения с Дружеството са 77 % от лицензираните банки в страната.

Спецификата на дейността на Дружеството определя като основен маркетингов инструмент провеждането на директни срещи с клиенти, на които те биват запознавани с касовото обслужване и качеството на услугите, предлагани от ДКУ.

Освен сключването на договори за директно обслужване с корпоративни клиенти, през годината ДКУ развиваше работата си с банките – настоящи и потенциални клиенти.

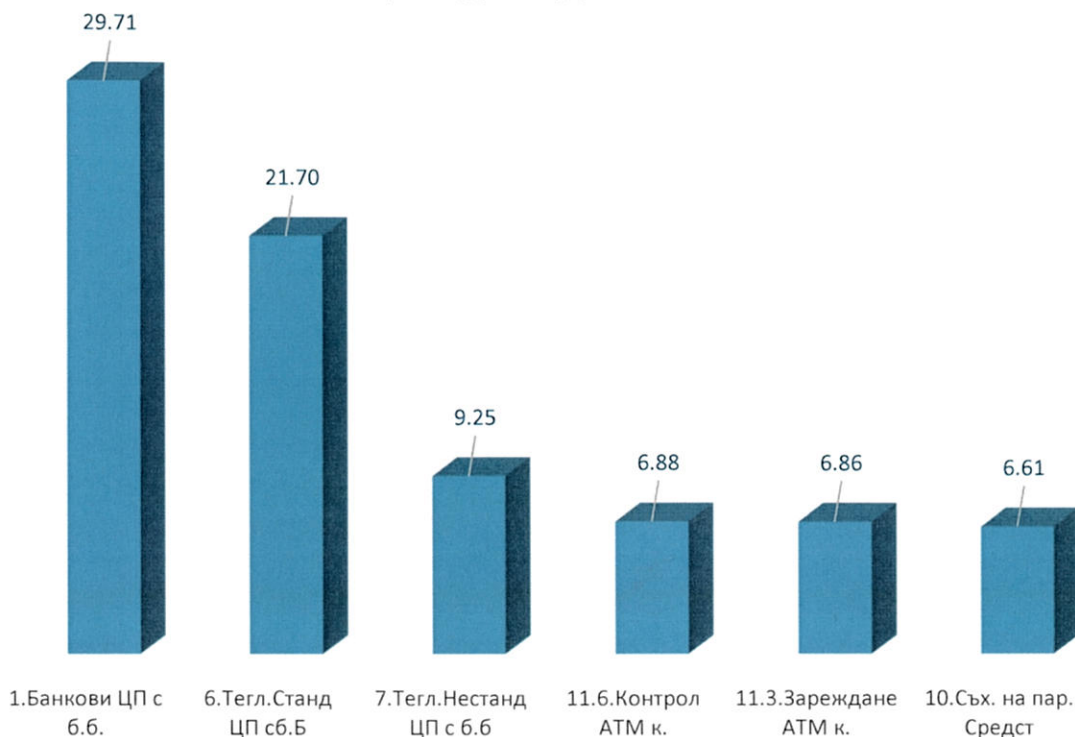
През отчетния период много активно се ползваха и предлаганите услуги на касите за работа с клиенти – физически и юридически лица. През 2018 г. услугите по „Размяна на монети за банкноти“ се ползваха от голям брой юридически лица, като с част от тях Дружеството вече има сключени договори за директно обслужване и/или ги обслужва регулярно.

През 2018 г. приходите на Дружеството от продажби на касови услуги са в размер на 6 854 хил. лв., което е със 124 хил. лв. повече от приходите, реализирани през 2017 г. (6 730 хил. лв.) или прираст от 1,84 %.

Основните приходи на Дружеството в регионален аспект се осигуряват от териториалните поделения в Пловдив и Варна, които имат относителен дял от по 25 % от приходите на Дружеството, следва ги териториално поделение София – 23 %, Бургас – 14 % и Плевен – 13 % от приходите на Дружеството.

През годината се наблюдаваше тенденция шест от предлаганите от Дружеството услуги да формират основната част от приходите. Най-висок е приходът от услугите, свързани с обработка на банкови ценни пратки. Следват ги услугите по теглене на стандартни ценни пратки.

Принос на основните видове услуги в средно месечните приходи на ДКУ за 2018 г.

Прилаганите дейности в областта на маркетинга и продажбите спомогнаха за постигане и изпълнение на планираната годишна печалба.

4. Резултати от работата по управление на човешките ресурси

Заложените в бизнес плана за 2018 г. цели и задачи, свързани с управлението на човешките ресурси бяха изпълнени успешно.

Структурата на персонала на Дружеството е запазена от предходните години, като продължава тенденцията за поддържане на оптимален състав на касиерите. Поради сезонността на работата се въведе сумирано отчитане на работното време. Това даде възможност за по-добро разпределение на работното време в ненатоварените и в пиковите месеци. Ограничи се полагането на извънреден труд, като такъв се полага при необходимост в допустимите от закона размери.

Продължава тенденцията за намаляване на общата численост на персонала. В сравнение с предходната година, когато в ДКУ са работили 155 човека (без СД и работещи по договори за управление), в края на 2018 г. общият брой на служителите е 144 човека (без СД и работещи по договори за управление).

Основната част от персонала осъществява трудовите си задължения на база на „сменен режим на работа“ - по графици, като месечните възнаграждения на персонала се изчисляват автоматизирано чрез специализиран софтуерен продукт.

За подобряване качеството на работа през годината бяха проведени обучения и курсове, както следва:

- въвеждащи обучения за всеки новопостъпил служител;
- опреснителни курсове по Наредба № 18 за всички касиери;
- курсове за експертния състав относно промени в законодателството и прилагане на новите нормативни изисквания.

През отчетната година бяха увеличени брутните трудови възнаграждения на касиерите средно с 6,6 %.

Обективното прилагане на системата за оценяване на персонала позволи да се прецени ефективността на всеки служител и на отделните звена, както и да се определят нуждите от допълнителни обучения.

Социалната политика на Дружеството отново беше насочена към развитие и подобряване на условията на труд, както и към превенция на заболяванията. За постигане на тези задачи:

- бяха сключени договори за медицинска профилактика и доболнична помощ за всички служители;
- беше сключен договор с фирма за трудова медицина;
- действащото в Дружеството Събрание на пълномощниците работеше активно за прилагане на социалната програма, като подпомагаше служителите при настъпване на определени събития, в рамките на утвърдените лимити от социалната програма.

5. Корпоративна сигурност

През 2018 г. усилията бяха насочени към ефективно използване на наличните ресурси за защита на всички собствени, наети и предоставени за разпореждане активи чрез поддържане на общо състояние на надеждност, гарантиращо устойчиво функциониране в условия на перманентен риск, генериран от влиянието на някои фактори на външната среда.

През периода своевременно бяха планирани и прилагани целенасочени действия, мерки и механизми с цел: активна превенция и минимизиране на конкретните заплахи и рискове; повишаване ефективността на основните компоненти на системата за корпоративна сигурност и осигуряване на устойчива непрекъсваемост на бизнеса, включително, но не само, изграждане на допълнителни защитни съоръжения на дебаркадерите и депозитната система нощен трезор на сградата на ДКУ в гр. София.

Целта на системата за корпоративна сигурност на Дружеството през 2018 г. беше постигната.

6. Договорна дейност с доставчици на стоки и услуги

През годината текущо се анализираха условията по сключени договори с доставчици, като:

- бяха използвани наличните резерви за оптимизиране, в рамките на възможното, на административните и режийни разходи, техния анализ и произтичащото от него адекватно планиране за следващия период;
- подобри се организацията на снабдяването с материално-технически средства и консумативи;
- актуализира се вътрешната регулативна база.

В резултат на извършеното се подобри управлението на разходите, включително се постигна намаляване на някои относително постоянни разходи и се създадоха предпоставки за оптимизирането им през следващи периоди. Основен приоритет в управлението на Дружеството през новия период ще бъде от една страна сключване на договори с нови клиенти и развитие на отношенията по вече сключените договори, а от друга - търсене на нови резерви за оптимизиране управлението на разходите по договори с външни доставчици.

IV. Изпълнение на инвестиционните проекти и задачи

Инвестиционната програма на Дружеството за 2018 г. е важен раздел в Бизнес плана и определя възможностите за елиминиране на по-съществени рискове в дейността, както и проекти за развитие, на база приетите цели.

Към края на годината общата стойност (определена на „касов принцип“ – фактически извършени плащания) на реализираните инвестиционни задачи е в размер на 1 064 хил. лв., при планирани за годината в размер на 1 122 хил. лв. Това формира изпълнение на инвестиционната програма от 94,83 % и реализиране на икономия в размер на 58 хил. лв. Текущо през периода бяха направени актуализации и реструктуриране в инвестиционните задачи и приоритетите за тяхното реализиране. Бяха закупени три банкнотнотсортиращи машини на преференциални цени, а беше отложено възлагането на поръчки за софтуерно развитие.

„ДРУЖЕСТВО ЗА КАСОВИ УСЛУГИ“ АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2018 ГОДИНА

Средствата са изразходвани при търсене на висока ефективност, при отчитане на възможностите за развитие и степента на натоварване и използване на активите.

V. Анализ на икономическите и финансови резултати от дейността през 2018 г.

1. Анализ на реализираните приходи

Общ размер на реализирани приходи от Дружеството – включват „приходи от продажби на услуги“, „други доходи от дейността, нетно“ и „финансови приходи“. За годината са реализирани приходи общо в размер на 6 908 хил. лв. Спрямо предходната година приходите са се увеличили със 111 хил. лв. или ръст от 1,63 %.

Основният обем на приходите се формира от „приходи от продажби на услуги“ – 6 854 хил. лв., което е с относителен дял 99,22 % от общите приходи. Спрямо предходната година са реализирани повече 124 хил. лв. или прираст от 1,84 %.

От „други доходи от дейността, нетно“ (свързани основно с приходи от продажба на стоки, от наеми и др.) - 52 хил. лв., което е с относителен дял 0,75 % от общите приходи. Спрямо предходната година тези приходи са по-високи с 18,18 %.

През годината са реализирани „финансови приходи“ в размер на 2 хил. лв., формирани от лихви, при достигнати 23 хил. лв. през предходната година. Относителният им дял от общите приходи е 0,03 %. Информацията относно реализираните от Дружеството приходи и други доходи, нетно, е оповестена в Приложение № 3 и № 4 към годишния финансов отчет.

2. Анализ на извършените разходи

Отчитането и признаването на разходите се извършва при спазване на принципите и изискванията на Счетоводната политика на Дружеството и при отчитане формата и структурата на планираните показатели в Бюджета.

Общият размер на разходите за дейността и финансовите разходи за годината възлиза на 5 955 хил. лв. Спрямо предходната година разходите са по-ниски с 40 хил. лв. или спад с 0,67 %.

Разходите за дейността се разглеждат в две основни групи – разходи за персонала и всички останали разходи за дейността, невключващи разходите за персонала.

2.1. Разходите за персонала (включващи „средства за работна заплата и др. възнаграждения“ и „разходи за социални осигуровки и надбавки“) са на обща стойност 3 045 хил. лв. Спрямо предходната година те са с 27 хил. лв. повече или увеличение от 0,89 %. Подробна информация относно разходите за персонала може да бъде намерена в Приложение № 7 към годишния финансов отчет.

В състава на ключовия управленски персонал са включени членовете на Съвета на директорите, в т.ч. и изпълнителният директор. За 2018 г. те са получили възнаграждения (заплати и други краткосрочни доходи) на обща стойност 247 хил. лв. (2017 г.: 237 хил. лв.). Информацията за членовете на Съвета на директорите, съгласно изискванията на чл. 247 от Търговския закон е оповестена в Приложение 1.

Относителният дял на разходите за персонала в общия размер на разходите за дейността е 51,13 %, при достигнати 50,34 % през предходната година.

2.2. Разходите за дейността, невключващи разходи за персонала през 2018 г., са в размер на 2 910 хил. лв., спрямо 2 977 хил. лв. за 2017 г. Спрямо предходната година анализираният разход е по-малко със 67 хил. лв. или спад от 2,25 %.

Относителният дял на тези разходи в общия размер на разходите за дейността е 48,87 %, при достигнати 49,66 % през предходната година.

3. Финансов резултат и общ всеобхватен доход

За 2018 г. Дружеството реализира счетоводна печалба преди данъци в размер на 953 хил. лв. (2017 г.: 802 хил. лв.). Спрямо предходната година счетоводната печалба преди данъци се е увеличила с 18,83 %.

„ДРУЖЕСТВО ЗА КАСОВИ УСЛУГИ“ АД

ДОКЛАД ЗА ДЕЙНОСТТА ЗА 2018 ГОДИНА

Нетната печалба за годината е в размер на 858 хил. лв., с 18,67 % по-висока спрямо 2017 г.

Общият всеобхватен доход за годината е в размер на 835 хил. лв. (за 2017 г.: 711 хил. лв.), в т.ч. ефектите от последващи оценки по пенсионни планове с дефинирани доходи са в размер на 23 хил. лв. (за 2017 г.: 12 хил. лв.).

4. Анализ на Отчета за финансовото състояние (баланса) на Дружеството

Активите на Дружеството, отразени в баланса към 31.12.2018 г., са в размер на 14 462 хил. лв. (към 31.12.2017 г.: 14 256 хил. лв.). Активите и пасивите по отсрочени данъци са отразени нетно.

Стойността на *Нетекущи (дълготрайни) активи* към 31.12.2018 г. е 6 619 хил. лв. – с 28 хил. лв. по-малко от края на предходната година. С най-висока стойност са имотите, машините и оборудването 6 236 лв. или 94,21 % от нетекущите активи, следват ги нематериалните активи – 383 хил. лв. (5,79 %).

Текущите (краткотрайни) активи са на стойност 7 843 хил. лв. – с 234 хил. лв. повече от 31.12.2017 г. От тях с най-висока стойност са паричните средства и еквиваленти – 6 654 хил. лв. (84,84% от текущите активи), следват ги краткосрочните вземания (от свързани лица и търговски вземания) – 772 хил. лв. (9,84%), материалните запаси – 301 хил. лв. (3,84%) и други вземания и предплатени разходи (разходи за бъдещи периоди) – 116 хил. лв. (1,48 %).

Нарастването на текущите активи е главно поради увеличението на паричните средства и еквиваленти, в резултат на реализираните постъпления от дейността, ефективно управление на материалните запаси, инвестиционна програма, съобразена и със степента на натоварване и използване на активите, оптимизиране управлението на паричните потоци и други.

Собственият капитал на Дружеството към 31.12.2018 г. е 13 783 хил. лв. – със 197 хил. лв. повече от края на предходната година. Той е с 1 283 хил. лв. по-голям от основния регистриран акционерен капитал, в резултат на акумулирания финансов резултат от предходните и от отчетната година и ефектите от последващи оценки на дългосрочните задължения към персонала. Основният акционерен капитал представлява 90,69 % от собствения капитал и е на стойност 12 500 хил. лв., следват го неразпределената печалба 837 хил. лв. (6,07 %) и резервите 446 хил. лв. (3,24 %). Незначителното изменение на неразпределената печалба е обусловено от комбинирания ефект от реализираната през периода печалба след данъци в размер на 837 хил. лв. и от ефекта на разпределените през годината дивиденди в размер на 638 х. лв. за сметка на неразпределената печалба от предходната година.

Пасивите към 31.12.2018 г. са на обща стойност 679 хил. лв. (към 31.12.2017 г.: 670 хил. лв.). *Нетекущите пасиви*, формиращи се от задълженията към персонала при пенсиониране и от отсрочени данъци, са в размер на 234 хил. лв. (формират 34,46 % от пасивите на Дружеството). Основният дял в пасивите от 65,54 % се формира от *Текущите (краткосрочни) задължения* в размер на 445 хил. лв. В техния състав са включени търговските задължения, задълженията към персонала и за социално осигуряване и задължения за данъци, формирани основно от ДДС за внасяне и корпоративен данък.

Общо собствен капитал и пасиви възлизат на стойност от 14 462 хил. лв. (към 31.12.2017 г.: 14 256 хил. лв.).

5. Зависимости в структурата на Отчета за финансовото състояние на Дружеството

Дълготрайните активи на Дружеството, в размер на 6 619 хил. лв. са с по-ниска стойност от *собствения капитал* – 13 783 хил. лв. със 7 164 хил. лв. Следователно Дружеството има добър потенциал от свободни ресурси за формиране на нови активи при спазване на „златното правило“ – нетекущите активи да бъдат покрити изцяло със собствен капитал.

6. Валутна структура

Валутата, в която Дружеството изготвя и представя счетоводните си отчети, е българският лев. Дружеството не притежава валутни сметки и няма парични активи, деноминирани в чуждестранна валута.

7. Използвани от Дружеството финансови инструменти за управление на финансовия риск

В хода на обичайната си дейност Дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните от които са: *пазарен риск* (включващ валутен риск, риск от подмяна на справедливата стойност и ценови риск), *кредитен риск*, *ликвиден риск* и *риск на лихвено-обвързаните парични потоци*. Общото управление на риска е фокусирано върху прогнозиране на резултатите от пазара на касовото обслужване на банките, за постигане на минимизиране на потенциални отрицателни ефекти, които биха могли да се отразят върху финансовите резултати и състоянието на Дружеството. Тези рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми. На базата на анализи се определя и структурата на услугите, определят се техните цени, оценяват се адекватно пазарните обстоятелства при извършването на инвестиции. Цели се да не се допусне неоправдана концентрация на даден риск.

Основните видове финансови рискове, на които е изложено Дружеството при осъществяване на дейността си и използваните подходи при управление на тези рискове са:

Валутен риск – Дружеството не е изложено пряко на валутен риск, защото извършва услуги само на територията на страната и договорите му за доставка са в лева или в евро (което е с фиксиран курс).

Ценови риск - Дружеството не е изложено на съществен ценови риск при реализация на услугите от основната си дейност, защото те са специфични и са за определен кръг клиенти. Съществуват установени процедури по периодично актуализиране на Тарифата на Дружеството спрямо промените на пазара.

Кредитен риск - Дружеството не е изложено на такъв риск, тъй като не ползва външно финансиране за обезпечаване на дейността си. Основните финансови активи на Дружеството са парични средства в брой и парични средства по банкови сметки в първокласни банки с висока репутация и ликвидна стабилност; търговски и други краткосрочни вземания, в т.ч. краткосрочни вземания от свързани лица.

Кредитен риск индиректно би могъл да се появи, ако клиентите на Дружеството няма да бъдат в състояние да изплатят дължимите от тях суми по търговските вземания. За предотвратяване на този риск събираемостта и концентрацията на вземанията се следи текущо, съгласно установената политика на Дружеството.

Ликвиден риск - ликвидният риск се изразява във вероятна негативна ситуация Дружеството да не бъде в състояние да посрещне всички свои задължения съгласно техния падеж. Предвижда се Дружеството да провежда консервативна политика по управление на ликвидността, чрез която постоянно ще поддържа оптимален ликвиден запас парични средства, необходим за обезпечаване финансирането на стопанската си дейност.

Управление на капиталовия риск

С управлението на капитала Дружеството цели да създава и поддържа възможности то да продължи да функционира като действащо предприятие и да осигурява съответната възвръщаемост на инвестираните средства. Ръководството и акционерите на Дружеството регулярно преразглеждат предприетите мерки за възвръщаемост на инвестираните средства, в т.ч. осигуряване от страна на акционерите на увеличение на обемите на дейността чрез използване на предоставяните от него услуги; оптимизация на разходите за дейността; и текущо преразглеждане на инвестиционната програма.

Дружеството текущо наблюдава осигуреността и структурата на капитала на база съотношението на задлъжнялост:

	2018	2017
Собствен капитал / Пасиви	20.3	20.3
Парични средства и еквиваленти / Пасиви	9.8	9.8

VI. Информация по реда на чл. 187 д и чл. 247 от Търговския закон (ТЗ)

Към 31.12.2018 г. и към 31.12.2017 г. Дружеството не притежава собствени акции.

През 2018 г. не са изплащани лихви по чл. 190, ал. 2 от ТЗ. Начислените краткосрочни доходи на ключовия управленски персонал са оповестени в Раздел V от настоящия доклад за дейността. Съгласно решение от 14.05.2018 г. на акционерите на Дружеството, разпределените дивиденди са в размер на 638 хил. лв.

VII. Важни събития, настъпили след датата, към която е съставен годишния финансов отчет

Няма съществени събития, настъпили след датата на отчета за финансовото състояние и до датата на одобрение за издаване на този доклад за дейността и финансовия отчет за 2018 г., които да изискват корекция в представените показатели във финансовия отчет за годината, завършваща на 31.12.2018 г.

VIII. Планове за развитие на Дружеството за 2019 г. (в съответствие с чл. 247, ал. 3 на Търговския закон)

Основните характеристики на стопанската политика на Дружество за касови услуги АД за текущата година са отразени в приетия от Съвета на директорите „Бизнес план на Дружество за касови услуги АД за 2019 г.“.

1. Основни групи дейности и по-важни задачи за 2019 г., произтичащи от поставените цели

Според информация от преобладаващите прогнози, през 2019 г. се очертават стабилни макроикономически условия за планиране дейността на Дружеството, които показват, че не може да се очаква сериозно увеличение на паричните потоци от клиенти. Нарастване на обработваните обеми може да се прогнозира на база на нови клиенти, на аутсорсинг на нови и по-голям обем касови обороти от страна на банките и предоставяне за касово обслужване на корпоративни клиенти, на провокиране на потребителски интерес към предлагани нови услуги.

В същото време се очаква запазване на високата конкуренция на касовия пазар в страната. Това поставя пред ДКУ новата не лека задача, да задържи пазарните си позиции при действието на дъмпингови цени и предлагане на комплексно обслужване от страна на конкурентите.

Основна цел на Дружеството за 2019 г. е запазване на постигнатия пазарен дял в страната и развитие на дейността, при следване на активна и гъвкава пазарна политика за приходите, политика за икономия на разходите (текущи и инвестиционни), разширяване обхвата на оптимизиране и автоматизиране на производствени процеси, решаване въпросите, касаещи материално-техническата база, развитие на персонала, осигуряване на финансова стабилност и постигане на положителен финансов резултат.

2. Основните услуги, които Дружеството ще прилага в дейността си през 2019 г. се планира да останат непроменени, като само се модифицират и адаптират спрямо пазарните изисквания. Накратко услугите се групират в шест основни групи:

- **Първа група** - обработка на български банкноти и монети, в това число на банкови и клиентски ценни пратки;
- **Втора група** - теглене на ценни пратки с български банкноти и монети от клиенти;
- **Трета група** - приемане и обработка на валутни ценни пратки;
- **Четвърта група** - мониторинг и управление на ATM устройства, в т.ч.: следене на наличности; инициране на заявки за зареждане; пълнене на ATM касети; зареждане, операторска поддръжка и техническа поддръжка на ATM устройства; проверка съдържанието на върнати касети;
- **Пета група** - услуги по размяна и обмяна на банкноти и монети, включително услуги по продажба на ценности по каталог;
- **Шеста група** - съхраняване на ценни пратки без обработката им.

3. Инвестиционна програма на Дружеството за 2019 г.

Инвестиционна програма на Дружеството за 2019 г., осигуряваща изпълнението на целите по отделните направления от дейността, се планира в размер на 1 056 хил. лв. и включва проекти и задачи по следните основни групи:

- машини за основната дейност и софтуер за тях;
- съоръжения и оборудване.

Финансовата обезпеченост на инвестиционните задачи се предвижда да бъде осигурена изцяло със собствени средства и реализирана по периоди, при отчитане приоритетите на отделните задачи за Дружеството.

4. В Бизнес плана на Дружеството се предвижда повишаване ефективността при **управление и развитие на персонала** на Дружеството, чрез повишаване на квалификацията, овладяване на нови технологии, усъвършенстване на прилаганите механизми за пазарно поведение.

За повишаване квалификацията и непрекъснатото продължаващо обучение на персонала, през 2019 г. се предвижда регулярно вътрешнофирмено обучение, а също и участие в курсове и семинари.

5. В Бюджета на Дружеството за 2019 г. е заложено провеждането на гъвкава икономическа и финансова политика за обезпечаване дейността и осигуряване печалба на Дружеството. Планира се Дружеството да постигне **счетоводна печалба в размер над 636 хил. лв.**

6. Заложените в Бюджета проекти и задачи за развитие са оценени по степен на приоритетност и периоди за реализиране спрямо оперативните финансови възможности на Дружеството. Този **подход на „предпазливост“** е приет в отговор на минимизиране риска за податливост на Дружеството на влиянието на неблагоприятни обективни фактори.

ОБОБЩЕНИЕ

Анализът на изпълнението на задачите на Дружеството през 2018 г. показва, че за годината успешно са осъществени заложените в бизнес плана задачи. Постигнатите резултати през 2018 г. и следваната политика са добра база за осъществяване на дейността през 2019 г. и развитие на Дружеството през следващите периоди.

Последните прогнози за икономическите процеси в страната през 2019 г. изискват Дружеството да анализира и оценява текущо икономическото си състояние, пазарни индикации и информация за доставчици и клиенти, да извършва оценки на различните рискове, и да набелязва оперативни планове и мерки за нормално функциониране на дейността.

Настоящият доклад на управлението е приет от Съвета на директорите на заседание от 04.02.2019 г. и е подписан от негово име от:

Любен Иванов

Изпълнителен директор

Данни за членовете на Съвета на директорите на „Дружество за касови услуги“ АД, съгласно изискванията на чл. 247, ал. 2, т. т. 4 и 5 от ТЗ

Съгласно Устава на ДКУ АД, акционери и притежатели на акции, могат да бъдат само банки. Условието на чл. 247 ал. 2, т. 2 и 3 от ТЗ не е приложимо за членовете на Съвета на директорите на Дружеството, т.е. не могат да бъдат придобити, притежавани и прехвърлени от членовете на Съвета на директорите акции на Дружеството, както и нямат права да придобиват такива.

ДКУ АД няма сключени договори през 2018 г. с членовете на Съвета на директорите, както и със свързани с тях лица.

Членовете на Съвета на директорите към 31.12.2018 г. са:

Калин Христов – председател на СД;
Емил Христов – заместник-председател на СД;
Ирина Марцева – член на СД;
Цветанка Минчева – член на СД;
Ивайло Матеев – член на СД;
Недялко Михайлов – член на СД;
Любен Иванов – изпълнителен член.

Изброените членове на Съвета на директорите не участват в търговски дружества като неограничено отговорни съдружници и не притежават повече от 25 на сто от капитала на друго дружество.

Участието на членовете на Съвета на директорите на „Дружество за касови услуги“ АД в управлението на други дружества през 2017 г. е както следва:

- Калин Христов (Председател на СД на ДКУ АД) – член на СД на „Борика“ АД;
- Емил Христов (Заместник – председател на СД на ДКУ АД) – член на СД на ДСК Мобайл ЕАД;
- Ирина Марцева – не участва в управителни органи на други дружества;
- Цветанка Минчева – член на УС на УниКредит Булбанк АД и член на УС на Съвет на жените в бизнеса в България;
- Ивайло Матеев – член на УС и Изпълнителен директор на Обединена българска банка АД и председател на УС на сдружение "Обединени за милосърдие";
- Недялко Михайлов – член на УС и Изпълнителен директор на Райфайзенбанк (България) ЕАД;
- Любен Иванов (Изпълнителен директор на ДКУ АД) – не участва в управителни органи на други дружества.

Ние извършихме нашия одит в съответствие с Международните одиторски стандарти (МОС). Нашите отговорности съгласно тези стандарти са описани допълнително в раздела от нашия доклад *„Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“*. Ние сме независими от Дружеството в съответствие с Етичния кодекс на професионалните счетоводители на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), заедно с етичните изисквания на Закона за независимия финансов одит (ЗНФО), приложими по отношение на нашия одит на финансовия отчет в България, като ние изпълнихме и нашите други етични отговорности в съответствие с изискванията на ЗНФО и Кодекса на СМСЕС. Ние считаме, че одиторските доказателства, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение.

Друга информация, различна от финансовия отчет и одиторския доклад върху него

Ръководството носи отговорност за другата информация. Другата информация се състои от доклад за дейността, изготвен от ръководството съгласно Глава седма от Закона за счетоводството, но не включва финансовия отчет и нашия одиторски доклад върху него.

Нашето мнение относно финансовия отчет не обхваща другата информация и ние не изразяваме каквато и да е форма на заключение за сигурност относно нея, освен ако не е изрично посочено в доклада ни и до степента, до която е посочено.

Във връзка с нашия одит на финансовия отчет, нашата отговорност се състои в това да прочетем другата информация и по този начин да преценим дали тази друга информация е в съществено несъответствие с финансовия отчет или с нашите познания, придобити по време на одита, или по друг начин изглежда да съдържа съществено неправилно докладване. В случай че на базата на работата, която сме извършили, ние достигнем до заключение, че е налице съществено неправилно докладване в тази друга информация, от нас се изисква да докладваме този факт.

Нямаме какво да докладваме в това отношение.

Допълнителни въпроси, които поставя за докладване Законът за счетоводството

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, по отношение на доклада за дейността, ние изпълнихме и процедурите, добавени към изискваните по МОС, съгласно „Указания относно нови и разширени одиторски доклади и комуникация от страна на одитора“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС). Тези процедури касаят проверки за наличието, както и проверки на формата и съдържанието на тази друга информация с цел да ни подпомогнат във формиране на становище относно това дали другата информация включва оповестяванията и докладванията, предвидени в Глава седма от Закона за счетоводството, приложим в България.

Становище във връзка с чл. 37, ал. 6 от Закона за счетоводството

На базата на извършените процедури, нашето становище е, че:

- а) Информацията, включена в доклада за дейността за финансовата година, за която е изготвен финансовият отчет, съответства на финансовия отчет.
- б) Докладът за дейността е изготвен в съответствие с изискванията на Глава седма от Закона за счетоводството.

Отговорности на ръководството за финансовия отчет

Ръководството носи отговорност за изготвянето и достоверното представяне на този финансов отчет в съответствие с МСФО, приети от ЕС и за такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството определя като необходима за осигуряване изготвянето на финансови отчети, които не съдържат съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

При изготвяне на финансовия отчет ръководството носи отговорност за оценяване способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие, оповестявайки, когато това е приложимо, въпроси, свързани с предположението за действащо предприятие и използвайки счетоводната база на основата на предположението за действащо

предприятие, освен ако ръководството не възнамерява да ликвидира Дружеството или да преустанови дейността му, или ако ръководството на практика няма друга алтернатива, освен да постъпи по този начин.

Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет

Нашите цели са да получим разумна степен на сигурност относно това дали финансовият отчет като цяло не съдържа съществени неправилни отчитания, независимо дали дължащи се на измама или грешка, и да издадем одиторски доклад, който да включва нашето одиторско мнение. Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че одит, извършен в съответствие с МОС, винаги ще разкрива съществено неправилно отчитане, когато такова съществува. Неправилни отчитания могат да възникнат в резултат на измама или грешка и се считат за съществени, ако би могло разумно да се очаква, че те, самостоятелно или като съвкупност, биха могли да окажат влияние върху икономическите решения на потребителите, вземани въз основа на този финансов отчет.

Като част от одита в съответствие с МОС, ние използваме професионална преценка и запазваме професионален скептицизъм по време на целия одит. Ние също така:

- идентифицираме и оценяваме рисковете от съществени неправилни отчитания във финансовия отчет, независимо дали дължащи се на измама или грешка, разработваме и изпълняваме одиторски процедури в отговор на тези рискове и получаваме одиторски доказателства, които да са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето мнение. Рискът да не бъде разкрито съществено неправилно отчитане, което е резултат от измама, е по-висок, отколкото риска от съществено неправилно отчитане, което е резултат от грешка, тъй като измамата може да включва тайно споразумяване, фалшифициране, преднамерени пропуски, изявления за въвеждане на одитора в заблуждение, както и пренебрегване или заобикаляне на вътрешния контрол.

- получаваме разбиране за вътрешния контрол, имащ отношение към одита, за да разработим одиторски процедури, които да са подходящи при конкретните обстоятелства, но не с цел изразяване на мнение относно ефективността на вътрешния контрол на Дружеството.

- оценяваме уместността на използваните счетоводни политики и разумността на счетоводните приблизителни оценки и свързаните с тях оповестявания, направени от ръководството.

- достигаем до заключение относно уместността на използване от страна на ръководството на счетоводната база на основата на предположението за действащо предприятие и, на базата на получените одиторски доказателства, относно това дали е налице съществена несигурност, отнасяща се до събития или условия, които биха могли да породят значителни съмнения относно способността на Дружеството да продължи да функционира като действащо предприятие. Ако ние достигнем до заключение, че е налице съществена несигурност, от нас се изисква да привлечем внимание в одиторския си доклад към свързаните с тази несигурност оповестявания във финансовия отчет или в случай че тези оповестявания са неадекватни, да модифицираме мнението си. Нашите заключения се основават на одиторските доказателства, получени до датата на одиторския ни доклад. Бъдещи събития или условия обаче могат да станат причина Дружеството да преустанови функционирането си като действащо предприятие.

– оценяваме цялостното представяне, структура и съдържание на финансовия отчет, включително оповестяванията, и дали финансовият отчет представя основополагащите за него сделки и събития по начин, който постига достоверно представяне.

Ние комуникираме с ръководството, наред с останалите въпроси, планирания обхват и време на изпълнение на одита и съществените констатации от одита, включително съществени недостатъци във вътрешния контрол, които идентифицираме по време на извършвания от нас одит.

АФА ООД

Одиторско дружество

Валя Йорданова Йорданова
Управител

Регистриран одитор, отговорен за одита

Валентина Тодорова Бранкова
Регистриран одитор, отговорен за одита

5 февруари 2019 година
ул. "Оборище" 38
гр. София 1504, България